

masak. Iszehrtot meschus un pahrwehrschot tos tihsrumios, semneekem sahla aptruhkt kurinamo. Bet meschu issklauschania datija slistu eespaidu ari us ilmatu: eestahjas fausums, un nerasha luhst pastahwigs kreewijas weefis. Tahla — semes truhkuma deht senneeki sahla nomat muishneeku semi, bet pehdejee tos ismantoja atkal savá labá. Tahda, luhl, isnahza semneeku atswabina schana.

Sawirknejot wiſu ſagitu kopā, meħs nahlam pee
fleħdseena, ta dsimtbuhſħanas nodibinajàs pamasam,
paħrejot no naturalàs raſħoſħanas weida u naudas
ſaimneeziġib, bet peeaugot naudas ſaimneeziġibai un
ruħpneeziġibai, ta fuwa aifik newajadfiga un leeka;
Ta tħad pee dsimtbuhſħanas nodibinajàs
un wiñas atzelſħanas galweno
lomu ſpehleja wiſ paħrejà ſaimneeziġi fàs
atti hſti bá s gaita un weħsturi fikà nepee-
żeej ſħamiba.

Un beidsot — kaut gan 19. februara 1861. g. likums pilnigi neattaīnoja uz wina liktās zēribas, tomehr buhtu netaišni neatīsiht waj pamašinat šis reformas leelo nosīhmi Kreevijas bīchwē. 19. februāris 1861. gadā ir deena, kur brihwibas bīflee starī pa spīhdeja pirmo reis. Šai deena ir drošakā līhla, ka pehz daudsām zīhnam un daudzēm saudejumēem reis wasčas to mēhr truhls. To lai eegaumejam ūwinot dīmītbūhschanas atzelschanas 50- gadu jubileju.

Literatura. — С. К и я з ь к о въ, Какъ сложилось и какъ пало крѣпостное право въ Россіи. М и л ю -
ковъ, Очерки по ист. русск. культуры. Т у г а нъ-
Бараповскій, Основы политической экономіи.
Рожковъ, Исторія крѣпостного права въ Россіи.
Ma h t e , D s i m b u h s h a n a K r e e w i j a , ß r . M o i n i ß ,
U a t w e e s d h u f e m n e e k s .

Geschäfte.

Walts dome.

1911. gaba budsförslag.

Brunotee krediti un neparedseto išdewumu fonds atnem walsts domei eespehju eewest pamatigas pahrgrosibas no waldbas fastahditajā budschetā, kadehk pee budscheta apīspreechanas tai jaapmeerinas wairak ar kritiku. Tā ka wispahrejās budscheta debates il gada issaka apmehram weenu un to pašchū, tad pee-wedam tikai raksturigakās runas, kurās issaka daschadu domes frakciju attegizibas pret Kokowzewa optimismu. 21. februara sehdē eevehribu pelna kadeta Ščingarewa runa. No ahrpujēs Kreevijas budscheta stahwolliis teesjham naw til ūmahdejams. Pehrn gaiditā defizita weetā bij 4 milj. rbl. atlukuma, tagatācīu pahri par 40. Brihwās sumas rentejās sneedjas pahri par 300 milj. Nosihmes tam newar nolegt, bet jaeevehro, kas ščis sumas išsauzis. Atlukumu orators leek us labās, negaiditās raschas konta, bet us brihwajeem lihdselkeem aistrāhda, ka tee raduschees pawišam newehlamā fahriā. Leelā daļa no šči brihwā kapitala ir atlukums no ahrējā aiskrehmumā. Rāhds ūche labums, ja ahrsemēs nem aiskrehmumu us nelabvehligiem noteikumeem, maksā milfigas prozentēs un ūcho naudu gulda rentejā. Bitu daļu — ap 106 milj. — fastahda eenahkuvi no paleelinatajeem nodokleemi. Rāhds labums paaugstināti nodoklis, kraht rentejā newajadsgu naudu? Ja nems wehl wairak aiskrehmumu ui paleelinās wairak nodoklis, rentejās brihwēe kapitali paeaugs wehl wairak. Bet tas nebuht nerāhda, ka paeaugiši walsts faiņneegišķi un finanzielā lablāhīja. Atgreesdamees pee ministra ūajuhsīmas, ka eenahkumi pahrsneeds išdewumus, orators aistrāhda, ka tas ir tikai gadījums, to išsauzis tikai gadījums — laba rascha — un tas nenosihme, ka budscheta lihdszwars nodibinajees. Ari tagad nebuhtu ne runas par atlukumu, ja išpilditu walsts kulturelās prasības. Školu leetā dome paleelinaja išdewumus, bet tas naw waldbas nopolns, kura „dingejās“ par 2 milj.

Ministra aprehēkini par kulturelo isdewumu peaug-
schānu nāw pareisi, jo wiñsch tajos eeskaitijis isde-
wumus, kuri nāw kultureli — peem. leelos isdewumus
Umuras zela buhwei, kura nahk kara wajadisibam.
Iisdewumi widus: un angstšolam, tirđsneezibai, sih-
ruhvneesibai, meschfopibai u. t. t. ix. tifai orasibai

Orators koti nemeerā ar to, ka waldiba nepareisi isleeto $2\frac{1}{2}$ miljarda leelo budžetu. 3 gadu laikā ir iſtehreti 114 milj. ahrfahrteju iſdevumi, kur dome neka naw sinajuſi. Tad beſ domes finas resori isleeto atwehletos kreditus zitām wajadsībam. Kara rehors tā rihkojees ar 216 milj. Beſ domes finas nosahrotoja Turcijas-Bulgarijas parahdu leetu un pasaudeja ſche 15 milj. Dome neka naw darijuſi, lai pahrleezinatos, kā waldiba 4 g. fainmeekojuſi ar atwehleto naudu, lai paplaſchinatu ſawas budžeteta teesības. Aprakſtīdamš kroma fainmeekoschani, orators atrod to par nepeelaſchamu. Semes eerihžibā noteel brihnuma leetas: 7 gadu laikā iſdevumi ſche pēauguſči par 680% , bet nekas naw „eerihkots“. Agrarbanka fainmeeko nerazionali. Bīseem ſinama fainmeekoschana intendanturā, zela reforā u. t. t. At-teezibā uſ tautas fainmeegiбу runatajs aifrahda, kā ſche naw nemas tik teizami: koſwilnas, iſchuguna un fahls patehriņš maſinajees. Ruhpnerežiba atdiſhwina-juſēs mas, beſ pilſehtas un ſemſtwas ir beſ naudas. To walſts nedod. Orators nobeids runu ar aifrah- dijumu uſ eeklichejo politisko ſtahwokli. Ir meers, bet naħwes ūodi turpinas. Bifur ūodi, ſpaidi pret zit- tauteſchein. Schajā administratiwā aifgahdibā un ūodos newar uſplaukt ari fainmeekisla dſiħwe.

Pirmo weetu eenem

Lihgo, Nowost, Riga.

**Pirms Juhs tšaulites
eepehrzeet, pahrliezinajatees pažhi par muhsu tšaulishu labumu, kuras katrā sind
eenem pirmo meetu!**

Ed. Jaunsems & Ko., Rigâ.

Nolista wa: Alessandra eelä Nr. 40. Fabrika: Romanowa eelä Nr. 28|30

Digitized by srujanika@gmail.com

22. februari runaja oktobrīsts Jēropkiņš.
Ari tas naw meerā ar Šeikowzēwa optimismu. Budschets spīhdosīhs, bet tautā nabadsiba, īewīshķi pēc semmeeleem. Ko tur prezatees, ja briķiā nauda radusēs ne no tautas pahrpilnības, bet aiznehmīmu, kuriš rada valsts parahdus. Orators neapmeerinats, ka waldiba neispilda domes wehlejumees. Tas leel schaubitees, waj domes budscheta teesības mās atnes kādu labumu. Ari L w o w s I. aizrahda, ka tagadejais finanzielais stahwoklis ir gadijuma anglis. Ja waldiba veekops lihdsschīnejo politiku — dos briķiās lihdseklus kāra un juhreas resoreem, bet ne pilšehtru un semistriū kulturelām wajadībam, tāmēr jaimneezijskais stahwoklis pateeži nelabosees. Dome ari tai sinā naw nela dārijuši. Tamlihdsīgā kārtā issakas ari Schiedemanns, Balaflajews u.z. Šeikowzēvu pabalsta K i n d j a k o w s un M o t o w i l o w s. Ar stingru kritiku uſstahjas no darba gr. Bulats un Petrow s III. Ministrs preezajās, ka bankās pulka naudas. Kaw ko prezatees, jo tas rahda, ka pēc tagadejeem eekschejeem apstahlīcem neveens neusdrošīnas uſsahkt kādu uſnehmīmu. Runat, ka walsti ir labklājība, ir falsifizet pateesību. Kātrs avisēs numurs nes sinās par nahwes fodeem, preses spaideem, par teesī, kura negrib iſmeklet nahwetā Karawajewa leetu par studentu iſſuhtīšanu kā lauki. Trešiņi schaubas, ka ar to jaimneezijskais ideals nostahdīts atkal tāhlak — tadehk nebuhščo atskana pēc jaimneekeem. U h i s no Zehwaines Neder iſnīzīnat dabigo īelmeni, kā to wiia pēc dīshwojumi rāhdījuſchi — lopī ganibas pahrvehrtūšči arumeem lihdsīgas. O ſpers aifstahw „gana maiſi“ jo referents teizis, projam ar ganeem — to weet sehtas... Pogin k d ļe: Lauksrahdneku algan zelotees, kāpī nedodot sawus behrnus ganoš; pākšān jaimneezem janemot „stība rokā“ waj jabrauzot un Rīgu pēz „baſkāhjeem“. Agr. Alberings uſ pēc dīshwojumu pamata eeteiz telus nelaist lihdsī leeleen lopeem, bet seet uſ lauka. Resolūzija bija schahda
1) Nepeezeesīchami tagadejeem māsgrumīneekem pahrwehrst nederigos semes gabalus laukos. 2) Ģevedamas leelas ganibas zaur kultivēšanu. 3) Pēc lopū ganibam eeteizama ees hogušanas metode ar dselonaini drahti. 4) Lai eevestu kultivetas ganibas, tad tagadejās ganibas nepeezeesīchami a) janoļušina, b) iſmīhdišchanīslīhdsīnāma zaur blukešanu, c) jamehšlo zeetās weetās ar kūhts mehīleem waj kompostu, bet mihtstās ar mineralveelam, d) jaapjehj ar kulturas sahli. 5) Purwu apgalbos jadibina īewīshķas ja beedribas preefšč lopū audžesīhanas wairumā. 6) Baltija peena ūgas lopū audžesīhanā jateet par Holandu un Daniju.

bes teejas, par paſchnahwibam, kuras iſſauz ſmägee apſtahtki, par ſemneeku nabadsibu. Petrows III. eesneids formulū, kurā aifrahda, ta waldiba rihtkojas pehz ſawas gribas, apspeesch walſti, uſwel nodoklu naſtas nabaga maſam u. t. t., fadehlt nauda waldibai naw dodama. Pöktrowiſki II. aifrahda, ziſ maſ interfejas gar budſcheta debatēm. Tas ir ja-protams, jo domeſtibiba budſcheta laukā ir ſyla, bes zeribam, dome apſwehti to, ko zehlis finanſchu miniftrs. Ja waldiba preezajās par tagadejo bu-đscheta ſtahwoſſi, tautai naw ko preezatees. Tee 300 milj. brihwās naudas, ko ſlāvē ſkowowew̄, ir ſa-krähjuſchees no tautas doteem nodokleem, ſmagajeem aifrehmuemeem un ſchi brihwā ſuma pamudina wal-dibu teeftees uſ ſara awanturam. Schee 300 milj. pamudinaja Potsdamā eeguht brunotu draugu un dot ſkinai ultimatumu. Wispahreja budſcheta labſlahjiba, par kuru ſapno ſkowowew̄ ir bes pamata. Uſnahza nabaga ſemneekam leetutinsch, dabuja wiſch no no-dſitās triſlaufu ſiſtemas negaidot rafchū un fungi preezajās. Uſnahks ſemneekam bāds un beigas atkal labajam budſchetam. To atſihſti pat III. dome. Finanſchu ſiſtema, kura ſtutejas tiſai uſ nabaga ſemneeka, naw ſiſtra, pee tam, ja no ſemneeka dabutā nauda neet uſ kultureleem un ſaimneezleem iſbewu-meem, bet ſara reforam. Paſchi mehs tuſchi faili. Nabadsigs mums budſchets uſ ſkolu, mediziniſko pa-lijdsibu u. t. t., bet ſara budſchets leelaks ta nevee-nai tautai. Pöktrowiſki zer, fa tauta tomehr buhs tiſ apſiniga, fa nelaus waldibai ſahlt jaunu ſara awanturu.

„Iſmeheginaju mu lauku paraugī“ nu agr. ſtreichmana. Lai ſatris ſemkopis waretu iſ-pehtit ſawu lauku ſemes jaſtahwu, nepeeteſ, fa lihdſhim to darijuſchi: nowed uſ kahdu laboratoriju ne daudsas ſaujas ſemes, kurā tad paſala, kahdas weelas ſemēs truhſti, jeb ari protes mehginaju mi podoſ wa-maſos ſemes ſtuhriſchos. Ar to tauſtamus un no-teltkus panahkumus newar dabui. Zadehlt uſtahde-trihs jautajumus, kurus weenu pehz otrā atrisina un proti: 1) Faifmehgina, kahdas baribas weelas ſeme-truhſti, 2) Kahdos ſaweenojumos mahklīgee mehjl ſemei dodami un 3) Ziſ leelā daudsumā. Pamatiq to iſpehtit wareſ tiſai tad, ja eewed tā ſauzanos iſ mehginaſchanas lauzinus ne maſalus par puhrweetas $\frac{1}{10}$ daļu. Keur tad iſdarit ar wiſadeem ſaweno-jumeemi un daudsumu mehginaju mu, atſlahjot starpo-referewes-kontroles lauzinus no nemehſlotas ſemes Viſa apſtrahdaſhana, nowahkſhana, ſwehrjchana prāſa wehrigu azi un apkehrigu prahiu. Ari agr. Belmiņšch refereeja par ſcho paſchu tematu, uſſwehrdamā ſa ſemais iſgħihtibas lihmenis pee ſemkopjeem ir par zehloni, fa tee neſin ſawas ſemes wahjibas un ſtahwu. Zentralbeedriba uſnehmujes uſ preefshu-nahki taliſā ſemkopjeem, dibinadama „ze lojo ſchilauku iſmeheginachanas“ ſekziu, pee kura darba ar patiku naħks par ſemu atſihdsibu praktiſe-joſchee studenti un ſemkopibas ſkolu audjetkai. De-bates nekahdas nebijs, jo ſchaj leetā ſpreest ſemkopju prahts neatwehl — jehdseeni wehl nenovatawojuſchees. Tiſai peenem loti plaſchu resoluziju: 1) Lauku iſmehe-ginachana ar mahklīgeem, mibileem, ierofabde-

III. Laufzaimneezibas Kongress.

(Beigag.)

Otrā deenā, 15. februāri, kā pirmais runatajs
ussītahjās agr. kulturtehnikis Ugursons par tematu:
„Ganibas laukumi neezi bā”. Viņš šķīm
no semkopjeem ir peegresta māsa wehriba ganibam.
Ja par tāhdām var saukt nederigos fenes gā-
balus un mesħus, kur paņašari wehl kā nebūt war
dabut lops ehst, bet wažarā no fālēs teek iſdedzinata
katra sahlite, tad ari lopam „jagawē”. Lai waretu
šāo ūvarigo jautajumu par ganibam nostahdit ari
diſihwē pilnigi, tad lektors pahreet uš tam, kas
buhtu daramis, lai pazeltu ganibas, kureām tīkpāt (ja
ne leelaka!) leela nosīhme, kā ahbolina laukam, waj
wišpahrigi semkopibai wahrda tēsčā nosīhme. Vis-
pirms kuhdraji un tāpat lihdschīnejās plāvas kulti-
wejamas, tas ir, janoregulē winu mitrumis ar drenaschu
waj grahwju palihdsibū, wezo selmeni iſeget un ūſeht
maiſījumu no ahbolina sortiem, timoteju u. z. sahlu
angeem. Kuhdraji ir wišlabakās plāvas, kur vež
noplaufčanas, ja neſteeg, ganami lopi. Pat lauki
pahriwehřčhami par tāhdām ganibam, ja wini neenees
wajadſigo rasħu. Lopus no ganeem neivašagot
mahjā bsiht — zaur to faudē no peena rasħas;
neder ari ūt seet uſ lauka. Ģeteizams aptaisit ap
ganibam dselonainu drāhs ūſehtu, kas iſnaht loti lehti
un praktiſki (peem. pazelt tāħka), un ka no baſħam
par lopu apiskahdeſħanovs newar buht ne runas.

Deldjor Brannen refere par labibas jugi and jefchanu. Schi nosare ir weens no galwena seem jaimmessibas foltanum.

tkai labas žugas labiba war pazelt raschu un zauroto pelau. Apšķatidami daschu ahrsemju sehku audzētawu darbibu un panehmēenus pee žugas audzēchanas winsch ūko, ka Ķreewija un tāpat Baltija wehl nesa nav darijuši. Ižlašot no pastahwoščām žugam tog labakos graudus — war dabut labakus pehzinahka-mus. Pahrejot uz muhju labibu žugam, buhtu weh-lams, lai iſſlaustu maswehrtigos ūkrustojojumus un maišijumus un eeaudsetu noteiktas žugas. Prekštam jaeerīko ūpeziala audzetawa. Agr. Albering aizrahda, ka tagadejās auſu žugas ūjaukuščas ar Ķeſchfreewijas auſam, kas neraskas gados ewestas. Tādas žugas, kas muhju klimatā nav audzetas, neattihstās u. t. t. Ģewedot noteiktas žugas — var retu pahrdot sehklas labibu. Agr. Vaurjons pretojas tam, ka no ahrsemem wedamas žugas (Wahzijas, Belgijas) nedaudz gados išvirst — un eeteiz to darit, jo 5—6 gadu laikā tas atmalkajas. Agr. Zelmanis pastahw pee ta, ka sehklas labibai tikai tad buhs nosihme, ja to pašchi ūvā klimatā iſaudzēsim. Baur labi pamatigu sehklas labibas ūchirkysčhami war pazelt raschu. Agr. Skubinschi: Baur newihsčibu nolaista muhju žugas labiba, tābehnjakeras pee tāhbeem darbeem, ko tehwu tehwu warejuschi naturet (peem: linu sehklas pat peeprāsitas no ahrsemem). Kongresa dalibneeki ari te zeeta kluſu, pa-strihdejās weenigi muhju agronomi, kuri pašchi nav wehl ūkaidribā ūchajautajumā. Teik taisiti ūkofoschi ūlehdseeni:

1) Baltijā nodibinama kulturas augu audzēšanas stāžija, tam nolūklam loti noderīga Zentrales Prečku muischa. 2) Lūhtg pehz waldibas pabalsta, ar ko ūhīt spzialistu un ahrsemem eepasihtees ar augkopību. 3) Jaerošina laukhaimneeki un augkopības leelo nosihni un tas panahkams ar augkopību Kreevijā.

Kongrešu šehdja 7 wakarā. Pehdejo deenu apmekletaju iktiņi bija stipri audzis, atradas pēc 300—350 zilwefu. No wijsām dīshīwām debatēm varēja redzēt, ar kādiem leelu interesēm un nopeetnību semlopīkeras pēc sāvu interesēju aizstāhwešanas un pagelschanas. Pēc wineem šehkiņas apsina jan loti tahlu attīstītījusēs. Draudoschā trikse uſ tam spēesch: tikai apweenoteem spēkileem un zaur finaschanam to man nowerīt. Pirmais šehdīs kongress tika sākta 1899. gadā: otrs pagajjušchā gada februara mēnesī, tā ka tagadejais pehz skaita trešchais. — Pa pusdeenas pahrtraukumu notika dašhabu labibas tīrītajū un trijeru demonstrācijām sem agr. Skubina wadibas. Nokas spēdeens un — „uſ redzejchanoſ nahītīchā gada sevulā“ — balīkurači išlēkīns.

11

Augitifolium

Małkawas universitates profesoru padomes puhles glahbt Małkawas universitates saahrdischanu, sakar „R. W.”, palika bei paahkluma. Padome isteidam solidaritati ar atlaistajeem profesooreem — rektori Manilowu, Mensbiru un Minalowu — iswehlejo deputaziju, kuri bij usdots luhtg Kassjo, lai atlaisto nem atpakał. Deputaziju lihds pehdejam laikam nepeenehma. Schajās deenās Kassjo peenehma Małkawas rektora weetas ijpilditaju gr. Kamarowiski. Kamarowiskis aifrahdija, fa normala bsihwe Małkawas augstiskolā nav domajama, ja nenem atpakał atlaista rektoru un ta palihgus, fa ari zitus profesorū Kassjo atbildeja, fa par to newar buht ne runas un aifrahdija, fa profesoru deputaziju wijsch peerekem tika tad, ja ta apnemas neaistift atlaisto profesoru jautajumu. Tā kā tas bij deputazijas galvenais noluhks tad ta ari nemiaj Kassjo neapniekleja. Pehz wiša ta ari gr. Kamarowiskis ejot nodomajis atstahées no amata. Profesori un privatdozentī, kuri cejnēdja atluhgumos no amata — to bij wairak par 100 — atlaisti. Sakarā ar Kassjo atteezibam pret deputaziju ehnēegti jauni atluhgumees no amata. Małkawas fahkuſes studentu mažu iſſlehgjchana un iſſuhitishan „R. W.” lihds ſchim nodrūla jau 276 iſſlehgto studentu wahrdus. Bes teemi ejot jaſtahdits jauns iſſlehdamo ſarakſts. Interesanti atſihmet, fa iſſlehgto m pa etapu iſſuhito starpā atraduſches ari wairali — ſaweenibneeki! Tee nahluſhi uſ letzijam, bet ne polizisteem p. eraſtii kā nemeerneeki... Qabo organa prasa to uſnemſchanu augstiskolās. Streiks augstiskolās pehž metenu brihwlaika turpunas tāpat. Spreecho pehž galwas pilſehtas avīſchu ſinam, tas palizis pa stipraks. Pehdejās deenās Peterburgas universitate bijuſhi pawījam tikai 40—60 klauſitaji un pee ūan notituſhas kiniuſtas obſtrukzijas. Daudzās augstiskolās ūalna institutā, ſeeveeschu dabas ſinibū kurſos, psichoneurologiſtā institutā u. z. newareja noturet neweena ūeſijas. Uniwersitatē ūipra polizija. Ari Małkawas un provinzes pilſehtas ir tikai reti klauſitaji. Tomiſtā kā jau ſinojām, noteek uguņigas obſtrukzijas.

Kassjo stahwollis satriginats. Ottobristi ap galwo, ka ta aiseefhana notiks jan schajas deengs.

Ahrpus Baltijas

Peterburga. Noleras apkaroschana s longreſu atklahja 23. februari eekſchleetu ministra ſeedra ſtridionomita medibā.

— Par 19. februara īvinibū atska
nā m. „R.“ wehl sīno īekoscho: Par rātsiem at
īvabīma īchanas jubilejas leetā konfīzeti awīschu „Rōo-

«Sadsihwes» feletons.

Nr. 8.

Sestdeen, 26. februari 1911. g.

3. gads.

Raibas leetas.

Mehs, ak mehs tee bremeneeschi.
Ejam malatshhi pateesi
Taisam „bundus“ taisam „gahses“
Skaistus tiltus, ta ka wahses.
„Uspirzejam“ tirgus plazi,
Allasch istaisam tur trazi, —
Kad tee muhse mihle bauer'
Ar to naudu taisa dauer!
Leekam spert tos tumshcha weetā,
Aisleedham ko bilst schai leetā.
Kas par to, ka senats lehmis,
Neplehst no teem baureem grašču,
Mehs to leetu daram aschu
Keram „rinkos“, „zilpās“ winus —
Schitos tšachlos zilwezianus.
Mehs, ak mehs it wiſu waram
Litums wiſur paſ, ko daram!

Schihdelis pee plostia tilta
Schehli gaudio ut bes wilta,
Lai ta sala pahreet drihsj.
Newarot wairs iſzeest frihsj.
Sore gutot ta no ſwehtfeem,
Kalpi dsihwojot eelsh grehfeem,
Ingeti no leelam breeſmam
Treife galu zepj eelsh leeſmam.
Re wairs lahdz par tiltu braukā,
No par Noas ſchikſtu ſaukā. —

Augsburgers ar atſapuhīeſs,
Sawā „wilmā“ eeſalaidees,
Lai nu brauz tee falnzemeeſchi
Lepni ta ka gailapeeſchi
Par to upi ſchlehrjām, garām.
Beigas tagad wiſu farām!

Eſerwahrtos koku platſchi,
Maſchinahgi fauz tur knaſchi.
Sahge plankas, sahgē dehlus,
Madamas kraji puhra pehlus
Sawām anſchtendigām meitam
Gegehrbtām eefſch dekoltfleitam.
Prezineekus makſhkerē
Meitam kahjas jaahrste.
Kokus „puhraleetam“ ſchtremmām
Djen uſ „Discho“ lihdja mammam —
Rahsu meelaſts: щи да каша,
Wehl tik naudu dod — papaſcha!

Mahlder meiftars — liras preets
Dischu namu noſirzees,
Plaſcheem behnireem un ſehtu,
Kur tad wehl par zenu lehtu,
Nebuht bijis „Triftsha ſwehtlos“
Staigatu wehl wezos grehkos.
Mahzelkeem tad plauſchu*) ſupu
Wahra garu, newis ſtruſu,
Zaur to mahza taupibu
Sew wehl eerauj ſapeiku —

Kad grib diſihwi maſleit jautu,
Bindſeli tad treez ta auku,
Sahbatus ar gareem purneem
Djen, lai dubli eet lihdz gurneem.
Kahrawa duhſis.

Uſhetras biffes.

Jolu luga weenā zehleena. No Tarlapu Alekſha.
(Turpinajums.)

E de. Manam fungam biffes nosagtas.
K ate. No kahjam?
E de. Nē, no ſkapja iſſagtas.

*) Tela plauſchu.

Ede. Taiñiba. Tschetras biskses nosagtas...

Benzineete. Saglis naw tahlu. Wihreetis ar melnu bahrdu. Juhsu pasihstams...

Ede. Ja, ar melnu bahrdu. Bet es nesinu, waj es tahdu ar melnu bahrdu pasihstu... Kates freilene, waj juhs nesinai?

Kate. Pagaidi tatschu, lai tante ißlahsta, waj nosagtas biskses rokā dabūs.

Benzineete. Dabūs, behrniki, dabūs. Saglis naw tahlu. Biskses eerafstitis wahrds un pehz wahrda dabūs. Luhf, jche jau stahw polizija, teeha, zeetums. Saglam buhs jaſehd zeetumā.

Ede. Kā juhs, tantin, wiſu ſmalki ſinat.

Benzineete. Wiſu, behrns, wiſu waru no fahrtim pastahſtit. Wiſu iſleku.

Kate. Es pasihstu Benzin tanti, wina wiſu mahi.

Ede (ſtoſtidamās). Waj juhs... warbuht... man wehl neiſliftu fahrtis?

Benzineete. Par fo tad, behrnik, lai es tew leefu?

Ede (galvu noduhrus). Es... tāpat... Kate ſapni redſejusi prezimeekus... Warbuht...

Kate. Prezineeki ir ſagli.

Ede. Sagli? Ko tad wina ſog?

Kate. Prezineeki ſapni ir ſagli.

Ede. Tas jau nekas, kād wina ſapni ſog. Kād tikai deenā nehog.

Benzineete. Tā tad tew, behrnik, par prezineekeem?

Kate (ſteidsfigi). Es dſirdu ſotus. Laikam Meelina funga nahl mahjā. Geſim mudigi projam. (Kate ar Benzineeti aijet. Ede paleek un pabeidī drehbes ſkapi nofahritot).

10. ſkats.

Meelinsch un Ede.

Meelinsch. Waj tu wehl weenmehr rahnajes pa ſkapi un tur melle biskses? Nuddeen tu eſi ne-aismakſajama meitene. Met nu reif meeru; tur tu winas neatradifi. Tew wajadſeja wairaf wehribas greest uſ ſkapi, kamehr wehl biskses nebija nosagtas. Nu jau ir par wehlu.

Ede. Kungs... juhsu biskses...

Meelinsch. Kās? Waj tu pateesi biskses atradi ſkapi?

Ede. Nē...

Meelinsch. Nu fo tad tu gribēji teift?

Ede. Kungs... Juhs biskses dabuſeet rokā.

Meelinsch. Kā? Ko tu ſaki? Es biskses dabuſchu? Kur tad winas ir? Dod winas ſhurp.

Ede. Es nesini, kur winas ir.

Meelinsch (duſmigi). Kā? Tu nesini, kur biskses ir, un ſaki, ka es winas rokā dabuſchu. Waj tu pati nestahwi ar ſagleem ſakarā.

Ede (nobijuſes). Nē, es ſagla nepasihstu... Wihreetis ar melnu bahrdu... Juhs biskses dabuſeet, wiſch ſehdēs zeetumā...

Meelinsch. Tā? Tu ſagli ſini un man wiſu ſcho laiku nela neſaki. Wihreetis ar melnu bahrdu. Tuhlik ſaki man, kas tas tahds ir, jeb es tewi paſitishu un tad liſchu aijwest uſ poliziju.

Ede (raudadama). Es... es jau... nesini...

Meelinsch. Welns tewi war ſapraſt! Rupat tu ſaki, ka wihreets ar melnu bahrdu un atkal ſaki, ka nela nesini. Šaki tatschu, kas tas par wihreets, kur tu wina redſeji?

Ede. Es jau wina neredsjeju.

Meelinsch. Kā tu ſini, kād tu wina neredsjeji?

Ede. Man jau ſtahſtija.

Meelinsch. Kas tew ſtahſtija.

Ede. Weena tante Ben... Ben... Es aijmirſu wahrdu.

Meelinsch. Ko tad ta tante eſot redſejusi?

Ede. Wina uko naw redſejusi.

Meelinsch (iſmiſumā iſplehſch rokas). Nē, te ir traikam jaſaleef.

Ede. Wina wiſu ſin, wiſu iſlika, tā kā bijis. Kate ari dſirdeja.

Meelinsch. Kas par Kati?

Ede. Kates freilene. Wina winu naſti ſapnojuſi, ka man bijuſchi prezineeki. Štatijas ſapau gramata...

Meelinsch (wina pahrtrauz). Deesgan, deesgan. Jo ilgaſ ar tewi zilwels runā, jo dumjatam winam jatop. Es ar winu ſahfu runat par nopeetnām leetam, bet wina wilks ſasin, fo melsch. Beidsot ſahf man ſapnis ſtahſtit. Nē, te wairs gitadi neet. Geiſchu pee ſaimneeka un tad pee polizijas. Lai wini iſdavū, ja war, zilwelu ar melnu bahrdu,

tanti, kāti un wehl welns sin ko. Es pats wairs gudrs neteiku, kas te noteik (Āhtri iſteidžas pa durwim).

11. ūkats.

Ede weena pati.

Ede (raudadama). Ak tawu postu, ai tawu nelaimi! Winjsch aīgahja us sāimneku... us poliziju... Mani eeliks zeetumā. Sāimneks mani padīhs. Un es nēka nēsinu, nekad nedomaju bīkēs sagt. Winjsch draudeja mani pāfīst... Lābi, ka wehl nēsita... Tschetras bīkēs us reis pagalam... Kādehk teem Rīgas kungeem tik dauds bīkhū?... Buhtu to sīnajusi, nebūhtu nemaš us Rīgu nahkuši. Us semem man neweens wiħreets bīkhū neprāfīja. Un te mani bar un grib līkt zeetumā. Waj tad es wainiga, ka wiħreets ar melnu bahrdu bīkēs aīsneša. Lai leek to wiħreeti zeetumā... Lābak man wajadīja us semem pālīkt. Warbuht rāstos prezīneeks. Te Rīga kāte rēds sapni prezīneku un sagli manam kungam nosog bīkēs. Kāpebz winai sapni nerāhdījās sagli? Kāte tāhda gudra freilene. Wina tatšu sin, ko sapni nosihmē... Bebz grahmatas... Ģešu ar winu aprunates. (Grib aīseet, bet pēc durwim winai nahk preti Behrsmaleetis).

12. ūkats.

Ede un Behrsmaleetis.

Behrsmaleetis. Pagaidi, Ede, neej nekur. Es tew ko grībi prāfīt. (Noseħħas us kreħsla). Kas te ir Melina kungam notizis?

Ede. Winam bīkēs nosagtas.

Behrsmaleetis. Nu ja, winjsch man teiza, ka winam tħċetras bīkēs ejot nosagtas. Waj tas-teefā?

Ede. Ja, winjsch man ari tā teiza un mani leelissi bahra.

Behrsmaleetis. Tu tatšu sinot, ka weens wiħreets ar melnu bahrdu ejot bīkēs aīsnešis. Kas tahds par wiħreeti?

Ede. Es nēsinu.

Behrsmaleetis. Waj tu wini nepasini?

Ede. Nē, swieħħs wiħreets ar melnu bahrdu.

Behrsmaleetis. Kā tad winjsch iħstī iſ-kaflījas? Waj winjsch nebija no muħħu seħtas? Kura tu winu redseji?

Ede. Es jau wina neredseju.

Behrsmaleetis. Kā? Tu wina neredseji? Kā tad tu sini, ka bija wiħreets ar melnu bahrdu?

Ede. Wina tā iſlika un īħaż-żgħiġi

Behrsmaleetis. Kura wina?

Ede. Tante. Es wahrdi aīsmirju. Wina teiza, ka bīkēs dabuħxot rokā. Wahrdi ejot bijiż-żera kistis. Saglis feħxshot zeetumā.

Behrsmaleetis. Kas ta par tanti? Sanx winu schurp?

Ede. Es nēsinu, kāte sin. Wina atweda.

Behrsmaleetis. Kas ta aktal par kāti? Juhs te ċeet wesela banda ġewweeschu, nosogat kungam bīkēs un welns wiħu sin, ko wiħu darat (fahk skaittees). Nekad agrak taħdas zuħżejha mahja nar notiħu ġas. Tu te man aix muguras wadojees welns sin ar kahdām tantem un ar kahdām kātem un man jadid no eedsiħvootajeem nepatikħchanas. Es juhs wiħas l-ixxu aīswest us polizju. Tad juhs sīnajiet, ka kungu bīkēs sagt. Laikam paċċas fahkseet bīkēs walkat. Tuħlin gahdà, ka bīkēs teek rokā, jeb tew fl-ixx li kieni.

Ede (parwiżam nobijus). Es, kungu, nela nēfinu. Es neesmu wainiga. Wina wiħu skaidri iſ-lika. Saka, rokā dabuħxot...

Behrsmaleetis. Kura wina?

Ede. Tante.

Behrsmaleetis. Pee joda! Tad gahdā tawu tanti schurp, lai es wiħu iſ-praħu.

Ede. Es jau nēsinu, kur wina ir. Wina aīgahja. Es wehl grībeju, lai iſ-leek par prezīneekem... (Kāte steigħsus eenahk pa durwim. Behrsmaleetis eeraudsījusi, wina grib dotees atpaka).

13. ūkats.

Behrsmaleetis, Ede un kāte.

Ede. Ah, kātes freilene! Luħħdu pagaidet.

Behrsmaleetis. Ak juhs ejat ta kāte? Nahkat schurp, man jums kas jaħrafa. (Kāte peenahl tuwa). Waj juhs redsejat wiħreeti ar melnu bahrdu?

Kāte. Ja, es schorihħ redseju seħħa wiħreeti ar melnu bahrdu.

(Turpmal beigas.)

Avtbildigais redaktors: J. Kleinbergs.

Izdevēja: Sabeedriba „Sadsīħwe“.

Drukats u. Stegħmanu drukatawā, Jelgawā.